

М. М. Тимошенко
В. В. Рудзінський
С. В. Мельничук
Б. В. Ємець
О. П. Рябчук

ДУАЛЬНА ОСВІТА ЯК СПОСІБ НАБУТТЯ ПЕРЕДОВИХ ЗНАНЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Житомирський агротехнічний фаховий коледж

Анотація

Висвітлено досвід дуальної форми здобуття освіти при підготовці студентів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» Житомирського агротехнічного фахового коледжу, акредитованої за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Ключові слова: дуальна освіта, бакалавр, автомобільний транспорт.

Вступ

Сьогодення автомобільного транспорту це постійний динамізм кардинальних змін та інновацій. Автомобіль вбирає в себе передові технічні ідеї, комп'ютерні системи і технології, нові конструкційні та експлуатаційні матеріали. Йде широке виросання альтернативних палив, гібридних та електричних силових установок. Стрімко входять в автомобільне життя «розумні» системи, новітні системи активної та пасивної безпеки та інше.

Технічне обслуговування сучасного автомобіля неможливе без нових методів та передових технологій базованих на використанні комп'ютеризованого діагностичного обладнання. За експлуатацією автомобіля та його технічним станом дистанційно слідкують інтелектуальні транспортні системи.

З погляду на вище сказане галузь автомобільного транспорту вимагає спеціаліста високого рівня, що має передові як теоретичні знання так і практичні компетенції.

Фаховість та професіоналізм викладача в більшості може забезпечити майбутньому фахівцю-автомобілісту лише теоретичні фундаментальні знання, набуття ж спеціалізованих професійних компетенцій неможливе без наявності навчальних та дослідних лабораторій, обладнаних технологічним обладнанням, що відповідає сучасному розвитку та потребам експлуатації автомобілів.

По ряду причин навчальні заклади на сучасному етапі не в змозі в повній мірі обладнати та постійно оновлювати матеріальну базу своїх навчальних лабораторій стендами та обладнанням, що використовуються на підприємствах автомобільного транспорту для технічного обслуговування та ремонту нових систем автомобіля, а також макетів цих систем для їх вивчення та дослідження.

З іншої сторони в підготовку студентів великий негатив привнесли роки карантину та військового стану, що, нажаль, продовжується і нині. Вимушене запровадження в навчальних закладах дистанційної форми занять через інтернет платформи значно знизили якість навчання, а особливо на прикладних технічних спеціальностях.

Реальним виходом і такої ситуації є дуальна форма навчання. Відповідно до Закону України про освіту [1] дуальна форма здобуття освіти - це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктів освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору.

Дуальна форма здобуття професійної освіти – це спосіб навчання, за яким теоретичний матеріал опановується в закладі з педагогом, а практичне навчання проходить на виробництві. Такий підхід суттєво відрізняється від «практичних відпрацювань», оскільки в його основі не тільки закріплення теорії на практиці, а саме навчання в умовах виробництва. Рівень участі роботодавців у дуальній формі навчання становить найбільшу

кількість у м. Києві (175), Житомирській (160), Львівській (134), Вінницькій та Хмельницькій (125), Рівненській (111) областях [2].

Запровадження дуального навчання дає можливість студентам автомобілістам набуття спеціалізованих (фахових) компетенцій передових технологій технічного обслуговування і ремонту сучасних автомобілів, вміщуючи практично весь спектр застосованого технологічного обладнання.

Особливістю освітньо-професійної програми «Автомобільний транспорт» Житомирського агротехнічного фахового коледжу, акредитованої за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти [3], є впровадження елементів дуальної освіти та практично-орієнтованої системи навчання, яка передбачає підкріплення теоретичних знань практичними навичками отриманими на лабораторних базах філій випускової кафедри утворених на провідних автотранспортних підприємствах для забезпечення високої якості підготовки випускників.

Для реалізації цього коледжем в 2019-2021 роках були укладені договори про співпрацю та утворення філій кафедри автомобільного транспорту з провідними автомобільними підприємства Житомира різних сфер діяльності [4]. Вибір підприємств переслідував мету охоплення основних напрямків діяльності автомобільного транспорту.

Так на основі укладених договорів про створення філії кафедри автомобільного транспорту на ПрАТ «Житомир-Авто», що відноситься до автосервісних компаній і є дилером автомобілів марок Mercedes-benz, KIAmotors, ZAZ, Chery, LADA, KIA та інших, в навчальному класі та на виробничих місцях підприємства із застосуванням передового обладнання проводиться частина практичних та лабораторних занять освітніх компонентів «Автомобілі (теорія експлуатаційних властивостей та розрахунку)»; «Автомобільні двигуни»; «Основи технічної діагностики автомобілів», «Випробування автомобілів», і в повному об'ємі навчальний курс «Технічна експлуатація автомобілів». Частина лабораторних занять освітнього компоненту «Спеціалізований рухомий склад автомобільного транспорту» проводиться на філії кафедри на автоперевізному підприємстві ПрАТ «Житомирське АТП 11854». Частина лабораторних занять освітніх компонентів «Випробування автомобілів», «Основи технічної діагностики автомобілів» та в повному об'ємі вибіркового навчального курсу «Ліцензування і сертифікація на автотранспорті» проводяться на філії кафедри у випробувальній лабораторії ТОВ «ТЕСТМЕТРСТАНДАРТ», яке займається ліцензуванням та сертифікацією автотранспорту (рис.1, 2).

В загалом в режимі дуального навчання проводиться майже п'ята частина всієї освітньої програми та понад 25% дисциплін професійної підготовки.

До викладання занять на філії кафедри на ПрАТ «Житомир-Авто» залучено фахівця даного підприємства, а саме заступника директора з сервісу Нестеренка В.В.

Проведення занять на виробництві допомогло кафедрі автомобільного транспорту період ковідного карантину та працювати в умовах військового стану при переведенні студентів на он-лайн навчання.

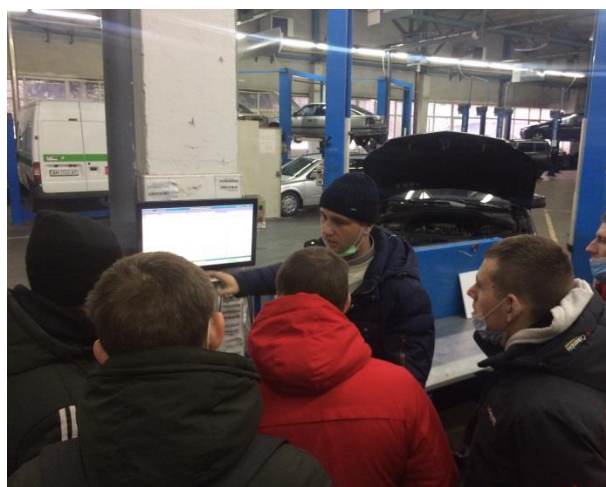

Рис. 1. Практичне заняття з дисципліни «Основи технічної діагностики автомобілів» проходить на ПрАТ «Житомир-Авто», листопад 2020 р.

Рис. 2. Захист курсових проектів з «Технічної експлуатації автомобілів» в класі на ПрАТ «Житомир-Авто». Приймає комісія в складі к.т.н. Ломакіна В.О. та Нестеренка В.В., грудень 2020 р.

Висновки

Досвід проведення дуального навчання показує значні позитивні результати набуття студентами фахових компетенцій та створює для них реальні умови для вивчення теоретичного матеріалу на практиці. Тому планується і надалі розвивати цей напрямок підготовки бакалаврів автомобілістів, а також запроваджувати його для фахових молодших бакалаврів та на інших спеціальностях коледжу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про освіту».
2. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnichna-osvita/reforma-profesijnoyi-osviti/derzhavno-privatne-partnerstvo-ta-dualna-osvita/dualna-osvita>
3. <https://zhatk.zt.ua/osvitnij-proczes/kafedri/kafedra-avtomobilnij-transport/osvitni-programi>
4. <https://zhatk.zt.ua/osvitnij-proczes/kafedri/kafedra-avtomobilnij-transport/filiya-kafedri>

Тимошенко Микола Михайлович – директор Житомирського агротехнічного фахового коледжу, доктор економічних наук, e-mail: info@zhatk.zt.ua

Рудзінський Володимир Васильович – викладач кафедри автомобільного транспорту Житомирського агротехнічного фахового коледжу, доктор технічних наук, професор, спеціаліст вищої категорії

Мельничук Сергій Володимирович – завідувач кафедри автомобільного транспорту Житомирського агротехнічного фахового коледжу, кандидат технічних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, e-mail: sergij.m@ukr.net

Ємець Богдан Володимирович – викладач кафедри автомобільного транспорту Житомирського агротехнічного фахового коледжу, кандидат технічних наук, спеціаліст вищої категорії, e-mail: bogdan1199@ukr.net

Рябчук Олександр Павлович – завідувач кафедри загально технічних дисциплін Житомирського агротехнічного фахового коледжу, кандидат сільськогосподарських наук, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, e-mail: nostradamus1969@ukr.net

DUAL EDUCATION AS A WAY OF ACQUIRING ADVANCED KNOWLEDGE OF FUTURE AUTOMOBILE TRANSPORT SPECIALISTS IN TODAY'S CONDITIONS

Summary

The article considers experience of a dual education form in the training of students according to the educational and professional program "Automobile transport" of Zhytomyr Agricultural Technical Professional College which is accredited for the first (bachelor) level of higher education.

Keywords: dual education, bachelor's degree, automotive transport

Tymoschenko Mykola Mykhailovych – Director of Zhytomyr Agricultural Technical Professional College, Doctor of Economic Sciences, e-mail: info@zhatk.zt.ua

Rudzinsky Volodymyr Vasyliovych – lecturer of the Automobile Transport Department of Zhytomyr Agricultural Technical Professional College, Doctor of Engineering, Professor, a specialist of the highest category, e-mail: vladimirrudzinskiy@bigmir.net

Meľnychuk Serhii Volodymyrovych – head of the Automobile Transport Department of Zhytomyr Agricultural Technical Professional College, PhD of Technical Sciences, docent, a specialist of the highest category, teacher-methodologist, e-mail: sergij.m@ukr.net

Yemets Bohdan Volodymyrovych – lecturer of the Automobile Transport Department of Zhytomyr Agricultural Technical Professional College, PhD of Engineering, a specialist of the highest category, e-mail: bogdan1199@ukr.net

Ryabchuk Oleksandr Pavlovich – head of the General Technical Disciplines Departments of Zhytomyr Agricultural Technical Professional College, PhD of Agricultural Sciences, a specialist of the highest category, teacher-methodologist, e-mail: nostradamus1969@ukr.net